

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 84.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 13 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 6 NOVEMBER.

Indien de kiezers u den 26 oktober de meerderheid geven, dan zullen wij ons terug trekken en u de plaats overlaten met de verzekering van onzen plicht vervuld te hebben.

(Woorden van M. PERREAU in de zitting van den gemeente-raad van den 2° oktober 1875.)

Vrij-Scholen.

De liberale gazetten van onzen tijd, prijzen voornamelijk de vrij-scholen aan als de doelmatigste middel om zooveel zielen mogelijk aan de kerk te ontrukken !!!...

Men weet wat de liberalen met vry-scholen willen betekenen.

Dat zijn scholen waar de priesters en diensvolgens de godsdienst uitgebannen is.

Men kan dus ook gemakkelijk raden met wat doelwil het liberalisme die scholen inricht en onderhoudt. — Dit doelwil is niet anders dan een nageslacht van godsdiensthaters, godsloochenars, liber-penseurs en liber-penseusen te maken.

En waarlijk, als men den handel en wandel gadeslaat der kleine gasten welke die scholen bijwonen kan men van nu af zien dat het liberalisme inderdaad de vruchten van zijn arbeid en opofferingen zal plukken.

Te Lokeren drijven de jongens der vrijschool aldaar reeds openbaarlijk den spot met de parochiale geestelijken.

Te Dendermonde heeft men reeds meermaals hetzelfde gezien.

Te Antwerpen zag men de Athenée gasten naar de berechtningen spiuwen.

Te Hoi hebben wij de kweekelingen van zekere liberale normaalschool de boosheid en bedorvenheid zoover zien drijven van de H. Hostie in eenen porte monnaie te zien steken om er voor hunne makkers mede den spot te drijven en ze nadien tusschen eenen boterham op te eten!!

Och Heere! wilden wij al de schandalen van dit slach opnemen welke dit jaar alleen nu hier, dan elders zijn gezien en gemeld geweest, ons blad ware veel te klein!...

Waren het ook de leerlingen van het vrijonderwijs en der francmaçons-universiteiten niet, die te Luik, te Brussel en te Gent met stokken en kluppels met vloecken en rochels op de processien en bedevaarters zijn goavellen gelijk dollen duivels?

Deze liberale heldendaden liggen nog te versch in het geheugen van iedereen om er hier lang te moeten op uitweiden.

Bepalen wij ons niet met te herinneren dat, te Gent, het de studentjes der solidaire universiteit waren die, te samen met den *Journal de Gand*, de *Flandre liberale* en den schurftige *Cies van Gent*, de zaak aldaar gebacleerd hadden; dat het in den naam en voor rekening van het godsdienst-hatend liberalisme was dat die studentjes, geholpen of gediend door opgevaagde benden krapul en canaille, met loodenstokken, knoosden en kluppels gewepend, op tweeden Sinxendag, buiten de Dampoort te Gent, omtrent een duizendtal weerlooze buitenliën, kranke ouderlingen en deugdzame

priesters zoo goed als den kop insloegen, hen met spouw en rochels overdekten, tot dat eindelijk een brave jongeling te midden van dit bloedbad met eenen doodelijken ZONNESLAG werd getroffen om niet meer op te staan.

Bijna dagelijks valt het liberalisme uit tegen kloosters en religieuze orden. Volgens hetzelfde zijn die multige corporatiën een gevaar voor de samenleving. Die hatelijke beschuldigingen zijn ongegrond. Wij zullen het trachten te bewijzen. De religieuze, welke men smaadt en lastert, welke men van luiaardij beschuldigt, leggen een onvermoeden iever, een christelijke zelfopoffering aan den dag in het vervullen hunner ondankebare en moeilijke zending.

Bring, bij voorbeeld, in dat verblijf van smert en ellende, het welk men gasthuis noemt. De walgelijkste en besmettelijkste ziekten treft men daar aan. En wat doet de nederige gasthuison? Deinst zij terug voor die walgelijke, voor die besmettelijke ziekten! O neen, zij knielt voor het verlatenste krankbed neder, en de vertrooste stervende werpt nog geerne zijnen maten blik op dat witte kleed, het zinnebeeld der onschuld van hare ziel en de rijnheid van haar hart.

Er is geen enkele religieuze orde of zij vervult eene groote maatschappelijke zending, en geeft het voorbeeld van iever en gebed; de Chartreus bidt voor hen, die nooit bidden; de Capucien, die dikwerf in groote steden door hatelijke vrijdenkers wordt beledigd, doorloopt de landelijke gemeenten en predikt er het woord Gods; de Trappist, dat levend toonbeeld van vermedering en zelfverloochening werkt als de geringste landbouwer om den ondankebaren grond vruchtbaar te maken; de Broeder der christelijke scholen onderwijst met engelachtig geduld honderd arme kinderen; de Jezuit geeft een grondig en uitgebreid onderwijs en bereidt de jongheid om eens nuttig aan Kerk, Vaderland en Maatschappij te kunnen zijn; de Monnik van den St-Bernardsberg is onverschrokken op zijnen gevaarvollen post, en is op ieder oogenblik gereed, om de reizigers, die door eene sneeuwvlagen zijn overvallen, ter hulp te snellen. Overal, in een woord, zult gij in de kloosters een aanhoudend werk en het gebed vinden, hetwelk als een eenvoudige en treffend antwoord is op de beledigingen en den laster van het liberalisme.

In de rampvolle dagen van het beleg van Parijs, wanneer de wereldlijke ziekiendenaars, verschrikt door het kanonvuur, welk rond zich dood en verdelging verspreidde, de ambulancen hadden verlaten, door wie werden zij dan vervangen? Door de Broeders der christelijke scholen. Hun kalme moed werd algemeen bewonderd. De gekwetsten zegden hunne goede en nederige ziekiendenaars, en het gouvernement liet hun een billijk recht wervaren door den superior-generaal der Orde de onderscheiding der dapperen — het kruis van het Eere-Legioen — te verleenen.

En elke maal dat besmettelijke ziekten uitbraken; wanneer in de volkrijke wijken der steden de menschen door den typhus of cholera worden weggehaaid, welk zijn dan de personen, die, ongevraagd, de meeste edelmoedige zelfopoffering aan den dag leggen? Zij het niet de geestelijken der parochie, de Capucien, de Jesuïeten, en in de hospitalen onze bewonderenswaardige ziekienezusters? Men heeft den burgemeester van Brussel, die in het Miniemen-kwartier destijds ronden had gedaan, een voorname blijk van erkentenis gegeven.

En de religieuze Orden heeft men zich niet herinnerd dan met hen te beledigen!

De religieuze corporatiën werken niet voor den room, voor de achtung der wereld; zij werken ook niet om den lof en den zegen der ongelukkigen te bekomen; — neen, zij doen het goed alleen om het te doen, en om aan God te gehoorzamen, die het hun gebiedt, en zij doen dit goed dag en nacht, zonder het moede te worden, zonder eene aardsche belooning te verwachten.

Stads- & provincie nieuws.

De uitslag der kiezing van den 26 oktober heeft aan het ongelukkig stadhuisgezette het weinig verstand doen verliezen dat er nog overbleef. Het ding heeft zoo zeer den kop verloren dat het niet meer in staat is de cijfers der stemming op te tellen. Het heeft op zijn beste het verschil uitgekend tusschen de kandidaten der beide partijen en het heeft gevonden dat het verschil maar heel klein is. — Laat het kladje nog wat bezig zijn en het zal u bewijzen dat het de liberalen zijn die verleden week de overwinning te Tongeren behaald hebben.

Over drie jaren zongen onze liberalen victorie omdat zij in de kiezing van 1872 zegepraalden. Hunne overwinning van 1872 was nogtans op verre na niet te vergelijken met de schitterende zegepraal welke de katholieken den 26 oktober behaald hebben.

Inderdaad in 1872 konden de liberalen ons niet beletten drie onzer kandidaten te doen benoemen, en ondanks alle pogingen onzer tegenstrevers namen de heeren Vroonen, Daris en Coart plaats in den raad.

Vergelijkt daarmede hetgeen den 26 oktober gebeurd is. Niet alleen is geen enkele liberale kandidaat gekozen, maar geen enkele heeft zelfs de eer gehad van in de ballotering te komen. De gansche lijst der katholieke kandidaten wordt met glans en glorie gekozen bij de eerste stemming.

Kan de overwinning der liberalen in 1872 wel opwegen tegen de victorie der katholieken in 1875? — Op zulke vraag behoelt niet geantwoord.

Iets wat onze tegenstrevers bijzonder vernedert dat is dat de katholieke kandidaten tegen dewelke zij het meeste gebalt hebben juist diegene zijn die het grootste getal stemmen bekomen hebben.

Is er iemand in de gansche stad die meer vervolgd en aangerand geworden is dan onze achtbare stadsgenoot M. Vroonen? Sedert drie jaren is er om zoo te zeggen geene week voorbij gegaan zonder dat het stadhuiskladje dien geachten medeburger op de onbeschaamte wijze aanviel. Men heeft vooral gezocht M. Vroonen in de achtung zijner medeburgers te verliezen en het is juist M. Vroonen die het grootste getal stemmen bekamt!

Op welke grove wijze heeft men M. Oscar Schaezzen niet vervolgd? Geene lastering was grof genoeg om hem ten laste gelegd te worden. Wilde men de liberalen gelooven dan zorgde M. Schaezzen voor niets dan voor zijne eigene belangen. Hij die, wij kunnen het zeggen omdat wij het weten, hij die de liefdadigste mensch van Tongeren is, hij werd in het orgaan van onze stadhuis heeren beschuldigd van ten zijnen voordeele den ondergang der Maastrichterstraat bewerkstelligd te hebben.

nieuwen boekhouder aan, kort daarna volgde de eigenaar zelf.

De mededeelingen van den vader hadden vele belangstelling voor den zoon opgewekt, zoodat deze met groote welwillendheid, zelfs met welgemeende hartelijkheid werd ontvangen. Freidank junior scheen daardoor aangenaam aangedaan, terwijl zijne persoonlijkheid een zeer gunstigen indruk op de familie Ahlfeld maakte. Bij zeer beschaafde en aangename manieren was hij hoogst bescheiden en eenvoudige, wat vooral in het oog viel, daar hij eene linke gestalte, iets degelijks en niet alledaagsch in zijn voorkomen had. Zelfs de weemoedige ernst, die altijd op zijn gelaat zichtbaar was, versterkte den goeden indruk dien hij maakte. De kennismaking was dus wederzijds recht aangenaam en de familie Ahlfeld geloofde, dat de vader, in zijne bezorgdheid voor zijn eenigen zoon, diens toestand te donker had geschilderd.

III.

Weken en maanden waren verlopen en zij hadden bewezen, dat het oordeel van den heer Freidank over zijnen zoon volkomen juist was geweest. De heer Ahlfeld had alle reden om over de bekwaamheid en nauwgezetheid van zijn nieuwen boekhouder tevreden te zijn, doch hij merkte tot zijn leedwezen al spoedig op, dat deze buiten het kantoor of in de familiekring ongaarne over de handelsaangelegenheden sprak. De jonge man antwoordde dan blijkbaar slechts omdat hij niet anders kon en met weinige woorden.

Het was niet mogelijk hem te bewegen om aan uitspanningen en gezelschappen deel te nemen en in den eersten tijd was het zelfs moeilijk hem zijne kamer te doen verlaten om de winteravonden in den kring der familie door te brengen. Daar echter mevrouw Ahlfeld dit stellig verlangde en geene verontschuldigheden aannam, geschiedde

Dat was nog alles niet. Hij werd beschuldigd van onze markten te willen afschaffen.

En welk is het gevolg van die vlegelarij geweest? M. Oscar Schaezzen bekamt na M. Vroonen het grootste getal stemmen!

Dat laat zien welk geloof onze medeburgers hechten aan de beschuldigingen onzer liberale blaffers.

M. Vroonen en Schaezzen komen aan het hoofd der lijst.

M. Ghincau voor wien alle liberale krachten in het werk gezet zijn komt zelfs nog achter den Baron!

M. Ghincau bekamt 55 stemmen minder dan M. Oscar Schaezzen en 58 minder dan M. Vroonen.

Geklopt worden is niets, maar zoo geklopt worden! Kom, kom, dat is te fel.

Den 2 oktober verscheen in het stadhuiskladje een schandelijk artikel over de H. Maagd. Al wie nog eeuwig gevoel van godsdienst heeft, heeft daar schande over gesproken.

Geen der naamlooze opstellers durft de verantwoordelijkheid op zich nemen van dat schand-schrift in het blad te hebben doen verschijnen. De uitlating welke het er over geeft is heel aardig. Het kladje zegt dat niemand van de redactie daarvan iets geweten heeft, dat een « booswillige spotvogel » den feuilleton in de drukkerij heeft afgegeven en dat een « handlanger der Jesuïeten hem heeft doen in het kladje drukken zonder dat iemand er de minste kennis van had. »

Wel notdorie! Meenen dan die jongens dat er iemand in de gansche stad zal zijn om zulken praat voor serieus te nemen?

Dus er worden in het stadhuisgezette artikels ingelacht, zonder dat iemand er iets van weet!

Een handlanger der Jesuïeten brengt daar een artikel tegen *Onze Lieve Vrouw* en dat wordt gedrukt zonder dat de redactie er kennis van heeft?

Maar in Gods name, is er dan niemand die de proeven van dat blad leest alvorens het op straat komt? Loopt toch henen!

Het feuilleton tegen *Onze Lieve Vrouw* van Lourdes is in het stadhuiskladje verschenen den 2 oktober. De redactie van het kladje heeft er toch ten minste den 2 oktober kennis van gehad, wij het schandaal in volle gazet gedrukt stond. Waarom hebben de opstellers niet geprotesteerd in het volgende nummer? Wel hoe! Den 2 oktober verschoont het schandelijk schrift en gij laat dat eene maand lang zonder protestatie. En den 30 oktober, wanneer de kiezers u de straf uwer baldadigheden op het voorhoofd geprent hebben, dan komt gij flauwe excusen maken en u verschoonen!

Willen wij u eens iets zeggen? Indien uwe liberale kandidaten waren gekozen geweest, dan had hij niets gezegd; maar nu dat zij eene veronderende nederlaag hebben ondergaan nu zoekt gij u te verschoonen.

Het is overigens den eersten keer niet dat gij ons geloof en onzen godsdienst aanrandt. Wie herinnert zich niet de spottnerijen van ons liberaal stadhuiskladje tegen *Onze Lieve Vrouw* van Freeren? Was het misschien ook een verkleedde Jesuïet die deze beestigheden deed drukken?

De menschen van Tongeren zijn zoo blind niet, om niet gewaar te worden dat de tongersche liberale partij niets anders meer is dan de goddelooze aanhangster der vrijmetselarij die in de groote steden de bovenhand heeft.

het dan ook geregeld, zoodat hij langzamerhand daaraan gewoon werd. Het gebeurde echter niet zelden, dat hij geheel in gedachten verdiept zat en alles rondom zich vergat, en men kon dan duidelijk op zijn gelaat lezen hoezeer hij inwendig leed. Als in zulke oogenblikken hem iemand aansprak kromp hij verschrikt ineen en kreeg eenigen tijd zijne gewone kalme terug.

Niettegenstaande aller beden en smeekingen was hij niet te bewegen om in de huiskamer piano te spelen, en als het gesprek op zijn verblijf in Berlijn werd gebracht, geraakte hij in zoo hevige gemoedsbeweging dat ieder spoedig zorgvuldig vermeed dit onderwerp aan te roeren. Toch kregen allen den bescheiden jongen man lief en trachten hem het verblijf in hunne woning zoo aangenaam mogelijk te maken; dikwijls gaf hij zijne erkentelijkheid daarvoor te kennen, terwijl hij zich over zijne zwaarmoedigheid verontschuldigde.

Het bleek al spoedig, dat Bertha, wier karakter zoo erg veel overeenkomst met het zijne had, den meesten invloed op hem had verkregen. Tusschen hen ontstond weldra eene zoo gelukkige, vriendschappelijke verhouding, dat mevrouw Ahlfeld de juistheid moest erkennen van de door haren man gemaakte opmerking, dat veer hunne jongste dochter zich later wel eene veel geschiktere partij zou voordoen. De jongelieden gingen als broeder en zuster met elkander om, en uren achtereen kon men Freidank in Bertha's nabijheid zien als zij op zijn verzoek piano speelde en somtijds daarbij zong. Aanvankelijk beviel dit Sturm in zijne hoedigheid van Bertha's verloofde volstrekt niet, doch toen hij den jongen Freidank en diens eigenaardige gewoonten beter had leeren kennen, was hij gerust, vooral nadat hij van zijne aanstaande schoonmoeder had vernomen, dat eene ongelukkige liefde de oorzaak was van Freidank's toestand. (Wordt vervolgd.)

DE LAATSTE WENSCH

DER GELIEFDE.

Novelle van EMILE BLAU.

(2^e Vervolg.)

Ahlfeld, die het na zijn geleiden verlies volstrekt niet onaangenaam vond om een vertrouwd boekhouder te krijgen, wiens omstandigheden niet veroorloofden hem een salaris aan te bieden, antwoordde vroolijk: Nu ik ben bereid hem te nemen; maar als ik geen salaris betaal, dan moet hij althans geheel bij ons wonen en eten. Niet waar, Rosalie?

Zonder twijfel en ik verzeker u, zegde mevrouw Ahlfeld tegen haren gast, dat wij uwen zoon als een van onze eigene kinderen zullen behandelen.

Daarvan ben ik volkomen overtuigd, beste mevrouw, en ook dat het hem goed bij u zal bevallen, doch ik moet u en Adolf eerlijk vertellen hoe het met mijn zoon gesteld is, opdat ge weet wat u met hem te wachten staat:

Hij was altijd een gulle, openhartige, vroolijke jongen, die onze anders zoo stille woning altijd opvroolijkte en zoo bleef hij ook totdat hij om zijne opleiding als koopman te voltooien eenige jaren geleeden naar Berlijn ging. Wat hem daar is overkomen weten wij niet, daar Hugo het trots al ons bidden en smeeken niet wil vertellen; het moet toch iets buitengewoons zijn geweest, want hij werd tengevolge daarvan gevaarlijk ziek, zoodat mijne vrouw naar Berlijn moest gaan om hem te verplegen.

Toen hij weder te huis kwam, was hij een geheel ander mensch geworden en in strijd met zijn 28jarigen leeftijd ernstig, zwaarmoedig, bijna

droefgeestig. Gij kunt u onze gekomering voorstellen, wij hoopten het beste van den tijd en van zijn verblijf in de ouderlijke woning. Er kwam echter, helaas, geene verandering en zijn toestand is steeds dezelfde gebleven. Hij verricht zijn werk met de grootste zorgvuldigheid, zoodat gij in dit opzicht volkomen gerust kunt zijn, maar hij doet het, althans bij ons, niet met de ware liefde en opgewektheid.

Hij heeft eene uitgebreide kennis en is in zaken uitserst voorzichtig, en toch is hij niet wat wij een volmaakt koopman zonder noemen.

Als zijne werkuren voorbij zijn zit hij dikwijls uren achtereen in droevig gepeins en liefst alleen. Aan uitspanningen en gezelschappen neemt hij zelden deel, doch hij is een hartstochtelijk liefhebber van muziek en speelt uitmuntend piano.

Bij ons kan hij geheel zijn eigen zin volgen en dat versterkt hem misschien in zijne kwaal. Bij anderen zal hij zich naar hunne gewoonten moeten schikken, heeft zijne vaste werkuren en daarboven vindt hij hier nog uwe beminnaarswaardige dochters. Wel zijn zij beiden verloofd, maar het is bij u toch vrouwlijker dan bij ons, zoodat de verandering slechts gunstig voor hem kan zijn en misschien krijgt hij zijne oude vroolijkheid terug, waarvoor ik u en de uwen ontzettend dankbaar zou wezen.

Zend hem zoo spoedig mogelijk, drong de gastheer aan, misschien bevat het hem bij ons.

Stellig, mijnheer Freidank, voegde mevrouw Ahlfeld er bij; onze Bertha is eene groote vriendin van muziek en heeft ook langen tijd ter voltooiing harer opvoeding in Berlijn doorgebracht, en Marie is altijd vroolijk en opgeruimd; ik zou wel eens willen zien of hij op den duur zoo neerslachtig zal kunnen blijven.

De zaak was geklonken; de heer Freidank keerde naar huis terug. Eenige dagen later kwam als voorboden de prachtige pianino van den